

FORENINGSMEDDELELSER

Dansk kulturhistorisk Museumsforenings Aarsmøde i København 1. September 1944.

Mødet, der begyndte Kl. 10,30, holdtes i Nationalmuseets Foredragssal. Efter at Formanden havde budt Velkommen, valgtes Museumsdirektør Klem til Dirigent. Følgende 37 Museer var repræsenterede: Helsingør, Kronborg, Frederiksborg, Frederiksværk, Hørsholm, Roskilde, Køge, Holbæk, Kalundborg, Næstved, Stege, Maribo, Nykøbing F., Odense, Svendborg, Ringe, Hjørring, Aalborg, Randers, Grenaa, Den gamle By, Horsens, Odder, Vejle, Kolding, Herning, Rosenborg, Tøjhusmuseet, Medicinsk-historisk Samling, Post- og Telegrafmuseet, Københavns Bymuseum, Kunstindustrimuseet samt Nationalmuseets 1., 2., 3., 6. og 7. Afd.

Dagsordenens Punkt 1: *Formandens Beretning* omdeltes i Føretryk. Kredslæge Møller udtalte:

Forholdene har medført, at Aarsmødet i 1943 maatte opgives. Den Beretning, som jeg har den Ære at aflægge om Foreningens Virksomhed, omfatter altsaa to Aar regnet fra forrige Aarsmøde her i København 28. August 1942. Da vi plejer skiftevis at holde Aarsmødet i København og i Provinsen, burde vi i Aar vel egentlig have afholdt dette Møde i en eller anden Provinsby. Men vi har — ligesom Bestyrelsen for Dansk historisk Fællesforening — ikke turdet vælge Provinsen paa Grund af Vanskelighederne ved en saadan større Indkvartering der.

Foreningens Medlemstal maa nu i Følge Sagens Natur være ret stabilt. Medlemstallet er dog steget fra 76 til 79, idet Skive Museum, Fanø Museum i Nordby, Sorø Amts Museum og Hørsholm og Omegns Museumsforening er indmeldt, medens Nationalmuseets etnografiske Samling er udmeldt. Jeg byder tilstedeværende Repræsentanter for de ny indmeldte Museer velkomne i vor Forening, og jeg haaber, at de maa befinde sig vel i vor Midte.

Siden sidste Møde er Formanden for Aalborg historiske Museum, Bankdirektør *Christian Jørgensen* og Formanden for Museet paa Koldinghus, Guldsmedemester *Holger Kyster* afgaaet ved Døden. Vi mindes deres Virksomhed og deres Deltagelse i vore Møder, hvor de begge vandt sig Venner.

Ære være deres Minde!

De ejendommelige Forhold, som har hersket i vort Land, og særlig Tilstandene efter 28. August 1943 har selvsagt været lidet gunstige for Bestyrelsens Virksomhed. Tiderne har ikke været til at forhandle om forøgede Bevillinger eller om andre Ønsker.

I Følge vore Loves § 9, der vedtoges paa Aarsmødet i Odense 1941, har jeg repræsenteret Foreningen i det af Undervisningsministeriet i Henhold til »Regler« af 26. Sept. 1941 § 6¹⁾ nedsatte *Museumsnævn*, med hvilket Ministeriet kan raadføre sig i Spørgsmaal vedrørende de kulturhistoriske Provinsmuseer.

Foranlediget af Forhandlinger i Nævnet har Bestyrelsen i Marts 1943 til Medlemmerne udsendt en Skrivelse med et Udkast til Love, der angav de Retningslinier, som Ministeriet ønsker fulgt; men Udkastet var ikke obligatorisk — kun vejledende. Samtidig opfordrede Bestyrelsen de Museer, som ønskede at opnaa Statsanerkendelse, eventuelt Statsunderstøttelse, og som ikke efter de ny Reglers Ikraftsættelse den 26. September 1941 havde fremsendt Andragende herom, til snarest muligt at indsende deres Andragende til Ministeriet — bilagt Regnskabsoversigt og Status.

Nævnet har haft Lejlighed at udtale sig om talrige Spørgsmaal, der var foranlediget ved de ny Regler af 26. September 1941. Disse Spørgsmaal gjaldt Andragender fra Provinsmuseerne dels om Godkendelse af ny Love, dels om Statsanerkendelse eller Statsunderstøttelse.

Nye Love var ofte nødvendiggjort, fordi de statsanerkendte og statsunderstøttede Provinsmuseers Love skal være i Overensstemmelse med disse Regler, bl. a. disses Krav om at Regnskabsaaret skal være Finansaaret, og at de skal have et i Lovene fastsat Virkeomraade. Iøvrigt har flere haft en og anden Paragraf, som forekom Nævnet uheldigt affattet. Andragender om et Museums Statsanerkendelse eller Statsunderstøttelse maatte ofte udsættes, indtil ny Love forelaa.

Fordelen for et hidtil ikke statsunderstøttet Museum ved at opnaa Statsanerkendelse bliver ikke blot en Mulighed for at komme i Betragtning ved Andragender om Tilskud fra Fællesbevillingen (»Lotterimidlerne«), men i høj Grad ogsaa den Om-

¹⁾ Trykt i »Fortid og Nutid« XV, S. 202 ff.

stændighed, at de da vil faa Eftersyn fra de Tilsynsførende og saglig Hjælp fra disse. Endvidere er Statsanerkendelse jo nu et nødvendigt Led for at kunne faa Statsunderstøttelse.

Nævnet har behandlet 22 Andragender om Statsanerkendelse eller Statsunderstøttelse. Det langt overvejende Antal af disse er blevet anbefalet af Nævnet. 16 Andragender om Godkendelse af ny Love er ogsaa blevet behandlet. Det Punkt i Lovene, som volder de største Vanskeligheder og kræver de fleste Overvejelser, er ubetinget Fastsættelsen af de enkelte Museers Oplandsgrænser. Nævnet har af og til maattet tilraade Nabomuseer først selv at søge at forhandle sig tilrette.

Ligesom i 1941, da *Dispositionsbevillingen* første Gang var givet, har Undervisningsministeriet ogsaa i 1942 og 1943 ladet Nævnet behandle Andragender om Tilskud af denne Bevilling, der er beregnet til Støtte til saadanne særlige Indretninger og Arbejder, der tager Sigte paa at forøge de paagældende Museers Effektivitet, f. Eks. Omordninger, Udvidelser, nye Montrer, Indlæggelse af Centralvarme og elektrisk Lys etc. I Andragenderne skal derfor ogsaa anfores, hvortil Pengene agtes brugt, og om Hjælp fra anden Side kan faas. Men Bevillingen uddeles kun til statsunderstøttede Museer.

Dispositionsbevillingens Totalsum er 11.000 Kr., men heraf bliver der paa Forhaand disponeret over et saa stort Beløb, som det variable Tilskud til de statsunderstøttede Museer overskrider den hertil bevilgede Sum, og desuden er herfra laant Tilskud til de tilsynsførendes og Konsulenternes Rejseudgifter, som ikke helt er dækket af den hertil givne Bevilling, i alt Fald ikke i 1942, da det disponible Restbeløb var reduceret til 9700 Kr. I 1943 var dette Restbeløb 10.100 Kr. (mod 10.300 Kr. i 1941).

Disse Beløb er fordelt til følgende Museer:

Dispositionsbevilling.

1942—43.

Holbæk. Tilskud til Omordninger.....	Kr.	1500
Odense. Tekstilmontre.....	»	1500
Hjørring. Tilskud til Omordning	»	2900
Aarhus, forhistorisk Samling. Montre til Jernaldersgenstande	»	900
Ringkøbing. Tilskud til Omordning	»	1200
Aabenraa. Varmeværk.....	»	1700

Kr. 9700

1943—44.

Køge. Tilskud til Omordning.....	Kr.	900
Renne. Tilskud til Opstilling af M. Langes Samling	»	1600
Maribo. Montre til forhistorisk Samling....	»	4820
Thisted. Montre til Stenalder	»	300
Randers. Montre til Jernalders Lerkar	»	1000
Horsens. Tekstilmontre	»	1500

 Kr. 10100

Uden at fordybe mig i Enkeltheder skal jeg blot fremhæve, at de største Tildelinger er ydet til Museer, der har iværksat gennemgribende Omordningsarbejder. Dette gælder i udpræget Grad Hjørring og Maribo. I 1942 var der indkommet Andragender om ialt 18,800 Kr. fra ialt 9 Museer, hvoraf 3 intet fik, det ene fordi det endnu ikke var statsunderstøttet, det andet fordi det ikke havde nævnt nogen bestemt Sum. I 1943 er Andragenderne steget til over 30,000 Kr., indkomne fra 10 Museer, hvoraf 4 intet fik. Disse Summer understreger, hvad jeg allerede udtalte paa sidste Møde, at Dispositionsbevillingen er ganske utilstrækkelig til sit Formaal. Det første Museumsudvalg havde i sin Tid foreslaaet, at den blev paa 15,000 Kr., men Ministeriet nedsatte Summen til de 11,000 Kr. Dette beskedne Beløb bør ikke beskæres, som det nu sker, og naar Tiderne bedres, maa denne Bevilling snarest muligt forhøjes klækeligt og udvides til at gælde ikke blot de statsunderstøttede men ogsaa de statsanerkendte Museer.

Den ekstraordinære Fællesbevilling (»Lotteripengene«) skal jeg kun kort nævne her. Den fordeles efter Indstilling fra Nationalmuseet, efter at der var givet mig Lejlighed til at gøre mine Bemærkninger. Der vil senere paa Dagsordenen blive gjort Rede for denne. Jeg skal blot fremhæve, at der jo foruden de statsunderstøttede Museer paa Forhaand er en Række andre, som har Adgang til denne Bevilling, og at nye statsanerkendte Museer for Fremtiden vil kunne søge Tilskud herfra til Indkøb af værdifulde Museumsgenstande og til Konservering.

Da Ministeriet 2. April 1943 til de kulturhistoriske Provinsmuseer meddelte, at Fællesbevilling skulde søges inden Udgangen af August Maaned samme Aar, fandt Bestyrelsen, at denne Frist var lovlig kort, hvorfor vi androg om, at Tidsfristen maatte blive forlænget fra 31. August til 31. Oktober eller 31. November. Mini-

steriet tilskrev derefter Museernes Bestyrelser, at Fristen var forlænget til Udgangen af November Maaned.

Vi har ogsaa søgt at faa realiseret nogle af de Opgaver, som jeg omtalte paa sidste Møde: 1) Udgivelsen af et lille Skrift om Museumsteknik og Konservering, 2) et Prøveark til en Museumsprotokol samt 3) at sørge for, at Museerne kunde købe trykte Kartotekkort, hvis Tekst var fagligt godkendt. Disse Opgaver har Bestyrelsen søgt at realisere dels ved Henvendelse til et Par Museumsmænd, der kunde skrive dem, dels ved at fremkalde Forslag saavel til Protokollens Form — den er jo for Museerne det vigtigste — dels til Formulering af Kartotekkort. Desværre er det ikke lykkedes at faa udarbejdet noget Skrift — ingen af de yngre har turdet gaa i Lag med Opgaven, men jeg ved dog, at Museumskonsulent Halkjær Kristensen har gjort adskillige Forarbejder, som forhaabentlig snart vil føre til et endeligt Resultat. For de to andre Opgaver er den herskende Papirmangel yderst generende, men der er dog udarbejdet Prøvetryk, som senere paa Dagen skal blive forelagt til Overvejelse og Diskussion.

Til Museerne i Herning og Næstved, der har fejret henholdsvis 50 Aars og 25 Aars Jubilæum, førstnævnte i 1942, sidstnævnte i 1943, har jeg som Formand sendt telegrafiske Lykønskninger. Museernes Indbydelse til mig om at være nærværende til den Festlighed, der i den Anledning skulde afholdes, var jeg desværre ikke i Stand til at efterkomme.

Til Slutning skal jeg kort referere nogle Artikler, der har staaet i April- og Majnummeret af Bladet »Turisten«, fordi et og andet i dem kan have Interesse for denne Forsamling.

Først et Interview med vor udmærkede Kollega, cand. mag. *Svend Larsen*, Odense. Han hævder, at et Provinsmuseums Eksistensberettigelse først og fremmest beror paa, om det bliver en levende Illustration til den Egns Særpræg, hvori det hører hjemme, eller til det Emne, det har valgt at dække, at specialisere sig i. Derfor maa det have en nøje geografisk Afgrænsning. I denne Betragtning har Hr. Larsen efter min Mening Ret. Om han ogsaa har Ret i, at en Specialisering vil virke tiltrækkende paa Turisterne, turde være mere tvivlsomt. Naar H. C. Andersens Hus betragtes som Bevis for denne Paastand, glemmer Hr. Larsen, at der kun har eksisteret een H. C. Andersen i Verden. Han siger ogsaa, at det er nødvendigt at indrette Museerne saaledes, at de ved deres Særpræg interesserer Turisterne. »Ingen gider komme og se paa en Samling af alt muligt i nogle Skabe.« Han hævder ogsaa, at Museerne bør reklamere — ved Annoncer, Skilte, Pla-

kater, smaa Avisnotitser af og til o. lign. Foredrag og Fremvisninger vilde ogsaa være godt. Bladets Redaktør har ved Overskriften »Provinsmuseerne maa kvikkes op!« vist Bladets Standpunkt.

I en anden Artikel skildrer Kommunelærer *Terstin* i et Interview Gilleleje Museum og sit udmærkede Arbejde for dette.

I samme Nummer berettes, at en kvindelig Turistfører i en Provinsby til Bladet har udtalt, at Turisterne i al Almindelighed ikke er til at drive til Byens Museum, selv om hun anbefaler det i høje Toner. Saa paastaar paagældende Turister blot, at »Museer er altid ens«. Men de, der kommer der, er dog oftest glade for Besøget. Hun mener, at f. Eks. Indretning af en Række Værksteder vilde trække Folk til, ligesom alle Egnens Skoler aarligt burde aflægge Besøg der.

Endelig findes i samme Nummer en større Artikel med Titel: »Fra Sans og Samling« af en Hr. *Erik Volmer Jensen*. Den begynder med følgende Spørgsmaal: »Er i Virkeligheden ethvert Museum et Pulterkammer?« Forf. gør Nar ad en stor Montre i paagældende Museum, der er fyldt med 133 Sparegrise, som en enkelt Samler har skænket Museet; de kommer jo ikke Bymuseet ved. Det samme gælder en Montre med ca. 50 forniklede Hestesko, alle tynde og lette. Han gør ogsaa Nar ad et Stykke Murværk med et Kalkmaleri, der ligger paa Gulvet paa et Sted, hvor ingen kan se det. Det kunde dog lettere være knust med en Hammer! Og hvorfor staar der saa mange gamle Klukflasker tomme og triste paa Museerne? Alt for mange er Pulterkamre uden det absolutte lokale Særpræg, man maa fordrø. Museerne burde gøre mere Propaganda bl. a. ved at skabe Fest om sig.

Men, tilføjer han tilsidst: »Det tager maaske tre Perioder at lave det rigtige Museum: først de velmenende Godtfolk med Knaphulskløe, der sætter al Ting i Sving, saa cand. mag.en, der har den bedste Mening, men maaske en usmidig Hjerne. Og endelig den ideelle Museumsmand: den velbegavede Dreng fra Byen«, der paa en Gang bliver »en Reklamemager og en Organisator«. Dette sidste Spark pyntede hverken Forfatteren eller Bladet; dette undskyldte sig i næste Nummer med, at Artiklen kun var et Causeri!

I Majnumret fandtes der da ogsaa en Imødegaaelse af adskiligt andet i denne her kort refererede Artikel.

Ja, det var disse Artikler i »Turisten«, maaske kan et og andet i dem ogsaa være med til at løse Tungerne i denne Forsamling.

Formandens sidste Bemærkninger fulgtes af en kort Diskussion. *Riismøller*, Aalborg: Aalb. Mus. gennemførte i 1939 en Reklamekampagne med en Annonce i alle Dagbladene hver 14. Dag. Derved fordobledes Besøget i Løbet af de $\frac{3}{4}$ Aar indtil Museets Lukning 9. April 1940. *Alby*, Grenaa: Vi er mange, der venter med Længsel efter det bebudede Skrift om Museumsteknik og Konservering. — Formandens Beretning godkendtes.

Punkt 2 paa Dagsordenen: *Sekretæren*, C. A. Jensen, gav Oversigt over Fordelingen af Fællesbevillingen 1942 og 43 til Indkøb og Konservering.

1942—43

		Indkøb	Konserv.
Gammel Estrup	Stole og Gobelinkonservering	900	900
Aarhus gamle By	Tekstilindkøb	1500	
Liselund	Konserveringsarbejder		2000
Holbæk	*Sølvskeer, Renaissance	200	
Maribo	Konservering af middelald. Malerier		800
Odense	Tekstilindkøb	1200	
Svendborg	Necessaire, Louis XVI.	250	
Hjørring	Indkøb	1500	
Nykøbing M.	Kirkeorgel fra Nr. Assels	600	
Randers	*S. Andersens Oldsagsamling	940	
	Tekstilindkøb	500	
	Konservering af Bronzealdersager		500
Grenaa	*S. Andersens Oldsagsamling	470	
Aarhus	*S. Andersens Oldsagsamling	940	
Kolding	Snitværker (Tobias' Historie) Renaiss.	1500	
Sønderborg	Tekstilindkøb	500	
St. Magleby	Konserveringsarbejder		500
Roskilde	Jordfund fra Roskilde	200	
Gummerup	Bagerovn	700	
Nyborg	Indkøb	400	
Aars	Indkøb	510	
Odder	Indkøb	200	
Vejle	Sølvopsats	150	
	Tekstiler indkøbt ved Dansk Folke- museum	1340	

Mindre Konserveringer udført for Frederiksværk, Stege, Holbæk, Randers, Ringkøbing og Ribe. — Begæringernes Totalsum c. 25500 Kr.

1943—44

		Indkøb	Konserv.
Gammel Estrup	Gobelinkonservering		1200
Liselund	Konserveringsarbejder		2000
Aarhus gamle By	Bord fra Søften, gotiserende	375	
	Tilskud til Sølvindkøb	1675	
Køge	Møbler, Empire	300	
Maribo	Konservering af Oldsager		400

		Indkøb	Konserv.
Odense	Kiste fra Findinge, Renaiss.	2200	
	*Urkapsel c. 1675	40	
Hjørring	Indkøb	2913,36	
Aalborg	Tilskud til Sølvindkøb	775	
Randers	Portbjælke	300	
Aarhus	Konservering af Oldsager		300
Horsens	Tilskud til Sølvindkøb	412,50	
Ringkøbing	Konservering		300
Ribe	Tilskud til Sølvindkøb	685	
Helsingør	Marmorvaser, Empire	2500	
Roskilde	*Kiste fra Ll. Valby	1300	
	*Panel fra Kamstrup		
Nyborg	Bondesager	200	
Aars	Indkøb	500	
Hobro	Indkøb	300	
Fredericia	Ur af Caspeller, Fredericia	400	

Mindre Konserveringer udført for Rønne, Thisted, Randers og Ribe.
— Begæringernes Totalsum c. 23 000 Kr.

Fælles for de to Aars Fordelinger er det, at de to Herregaardsmuseer, Liselund og Gammel Estrup, der jo i særlig Grad er Undervisningsministeriets Museer, har faaet betydelige Tilskud til Konserveringer. Ganske bortset fra, at disse Tilskud ikke er populære i vor Forening, skal jeg fremhæve, at der af Hensyn til dem maa ofres en lidt for stor Part af Fællesbevillingen til Konserveringsarbejder, som i disse to Aar har taget henimod en Fjerdedel af Bevillingen. Forholdet er dog noget rimeligere end i 1941—42, da der medgik henimod 10 000 Kr. til Konserveringer.

Bevillingens Hovedformaal har fra første Færd været at sikre Provinsmuseerne virkelig betydningsfulde og store Erhvervelser, Møbler, Sølvtoj og andet, som de ikke magter ved egne Kræfter, og som kan tjene til at hæve deres Standard. Og denne Linje bør efter min Mening ikke afviges; selvom der nok til en vis Grad kan tages Hensyn til de ikke statsunderstøttede Museers Ønsker om ret beskedne Smaaenkøb, bør Indkøbene altid have en vis Kvalitet. Iøvrigt fremhæver jeg med Glæde, at de i 1943 har været mindre tilbageholdende end sædvanligt, og at deres Part i Bevillingen stiger: 1941: c. 3 775 Kr., 1942: 2 660 Kr. + Tekstilfordeling, 1943: c. 5 000 Kr., hvoraf rigtignok et enkelt Museum har faaet Halvdelen.

Iøvrigt har de to Finansaar hver haft sit Særpræg. 1942—43 stod i Almuetekstiliernes Tegn. Det var Kampagnen for at redde Bolstre og Vaar fra Krigstidens Opkøb, som prægede Tildelingerne. Lidt over 5000 Kr., en Fjerdedel af Bevillingen, medgik til dette Formaal, hvoraf de 1340 Kr. skyldtes Indkøb fra Dansk Folkemuseum, der fordeltes mellem en Række Museer. Det understreger, at mine Ord om de store og betydningsfulde Erhvervelser ikke altid gælder fornemme Pragtstykker, men ogsaa omfatter virkelig gode Repræsentanter for Almuekulturen. Et mindre Be-

løb, 2350 Kr., anvendtes til Indkøb af Lærer S. Andersens efterladte Oldsagsamling fra Ryomgaard, som er fordelt mellem Aarhus, Randers og Grenaa. Den kostede i alt 5400 Kr., hvoraf de interesserede Museer selv ydede andre 2350 Kr., efter at Genstande til 700 Kr. overtoges af Nationalmuseets 1. Afdeling. Finansåret 1943—44 har, om ikke økonomisk saa dog reelt, været præget af Auktionen over Generaldirektør Ole Olsens Samlinger. De indeholdt jo ganske vist i overvejende Grad udenlandske Pragtstykker, Porcellæn og Fajencer, og de danske Møbler var ikke særligt fremragende; men mellem de talrige Sølvsager var der mange Arbejder fra danske Provinsbyer, der maatte have særlig Interesse for Provinsmuseerne.

Inden den første Auktion i Januar 1944 forhandlede Nationalmuseet derfor med en Række Provinsmuseer om økonomisk Samvirke mellem Museerne og Fællesbevillingens Midler, og man havde godt Haab om at kunne gøre en Del Indkøb. Men uheldigvis begyndte Auktionen netop med en Serie Sølvsager, og de over al Forventning høje Priser slog ganske Museerne ud. Hverken Hjørring, Randers eller andre Museer fik de Stykker, som de burde have haft, og Aalborg gik Glip af en Øreskaal, som kostede 6000 Kr.; men takket være en Bevilling fra Aalborg Kommune kunde det dog til Byen hjemføre Bødkerlavets Velkomst fra 1782. Iøvrigt blev det kun Kalundborg Museum, som ved egne Kræfter sikrede sig et lille Sølvbæger med Bymærket. Det lader sig ikke nægte, det var et Nederlag.

Men ved den anden Auktion sidst i Februar fik man i nogen Grad Oprejsning. Ogsaa her gik værdifulde Stykker til pengesterke Privatsamlere, og et Par ekstraordinært kostbare Provinsarbejder købtes af Nationalmuseet, for hvis Ønsker de paagældende Provinsmuseer loyalt veg; men Provinsens Interesse og Offervilje var nu vakt i en ganske anden Grad end ved første Auktion, og fra de særligt interesserede Byer var der tilsagt betydelige Pengesummer til Museernes Indkøb, saa at det lykkedes at erhverve større eller mindre Sølvgenstande for Aalborg, Aarhus, Horsens og Ribe, især store jyske Laagkrus, selvom Aalborgkrusene kostede 2700 og 5100 Kr., Aarhuskruset 8600 Kr., Ribekruset 3010 Kr., Horsenskruset 4100 Kr. og en Barok-Kaffekande 4000 Kr., ialt 27 510 Kr. Til disse Hammerslagpriser kom yderligere 12¹/₂ pCt. Auktionsomkostninger med 3301,20 Kr., og endda maatte der regnes med Sølvskatten til Staten, der paa de nævnte Indkøb i alt vilde beløbe sig til 4642,12 Kr.! Heldigvis opnaaedes det dog ved Undervisningsministeriets velvillige Bistand, at Finansministeriet gav Afkald paa Skatten, hvorved Tilskudet fra

Fællesbevillingen til de nævnte Indkøb reduceredes til 3537,50 Kr. Tilskudet er altsaa i højeste Grad at betragte som en beskeden Hjælp til Selvhjælp.

Paa Grund af Auktionen er Fællesbevillingens Fordeling 1943 — 44 mod Sædvane sket i to Tempi. Da en Række Andragender, som var skrevne længe før Auktionen, nødvendigvis maatte imødekommes, blev der i Februar fordelt 12 000 Kr. og siden et Restbeløb. I alt var der indkommet Begæringer paa ialt 23 000 Kr., saa alvorlige Nedskæringer paa visse Punkter var nødvendige. Et Ønske om 1200 Kr. til Indkøb af et Par Bronzealderøkser blev nægtet, da Prisen selv i disse Tider syntes urimelig høj. Og Begæringer, som ikke nævner bestemte Summer, er der som sædvanligt ikke taget Hensyn til. Jeg benytter Lejligheden til atter en Gang at fremhæve, at saadanne kommer i allersidste Række!

Paa en Maade er det beklageligt, at det ikke var muligt at sætte hele Aarets Bevilling ind paa Sølvindkøbene — det vilde efter min Mening have været ganske i Bevillingens Aand, selvom ogsaa alle de 20 000 Kr. ikke havde slaet til. Men jeg vover dog at paastaa, at den har gjort sin Nytte. Uden den Skole i kostbare Indkøb, Bevillingen nu i en Arrække har givet, vilde Provinsmuseerne næppe have haft tilstrækkelig Selvtillid til under de ekstraordinære Forhold at rejse de store Pengesummer.

Sekretærens Oversigt over Fællesbevillingens Fordeling godkendtes.

Dagsordenens Punkt 3, *Museumskonsulenternes Virksomhed*. Under dette Punkt udtalte den Tilsynsførende, Dr. *Broholm*: Efter at Sophus Müller i 1921 var gaaet af som Chef for Nationalmuseets første Afdeling, har Afdelingen flere Gange ydet Hjælp til Ordning af større Oldsagssamlinger i Provinsen. Saaledes omordnede Inspektør Neergaard Viborg og Randers Museum; senere har cand. mag. Skovmand ordnet Ribe Museum, cand. mag. Vebæk Silkeborg og Horsens Museum, Magister Klindt-Jensen Køge Museum og Inspektorerne Glob og Norling-Christensen Skive Museum.

Det er jo naturligt, at Nationalmuseet som Danmarks Hovedmuseum støtter Provinsmuseerne og hjælper til, at de ofte forældede Opstillinger forbedres; men det siger sig selv, at det var umuligt at gøre det i det Omfang, der krævedes, da Nationalmuseet har altfor faa videnskabeligt uddannede Tjenestemænd til at røgte sine egne Samlinger og passe det stadig stigende Arbejde med Udgravninger og Fredlysninger. Det var derfor meget heldigt, at der fra 1942 oprettedes 2 Stillinger for Museumskonsu-

lener; de besattes med cand. mag. Anders Bæksted for de forhistoriske Museers Vedkommende og cand. mag. Halkjær Kristensen for de historiske Samlinger. De blev straks sat i Arbejde. Af forhistoriske Samlinger er der siden 1942 omordnet følgende: Næstved Museum, Grenaa Museum, Ringkøbing Museum, Museet i Tønder og Studiesamlingen i Skive Museum; desuden har Cand. Bæksted ydet Bistand i Randers og Aarhus Museer til Ordning af de Sager, der 1942 erhvervedes fra Lærer Andersen, Ryomgaard, og i Aar er Maribo Museums Oldsagssamling blevet helt omordnet. Det er det største Arbejde, som Konsulent Bæksted endnu har haft; det begyndte i April og afsluttedes først omkring første Juli.

Ved alle disse Omordninger er der lagt Vægt paa at udskyde de Sager, der ikke stammer fra vedkommende Museums Opland, og at udfærdige nye Protokoller. Det har vist sig praktisk at føre en Protokol for Oldsagsamlingen, en anden for den historiske Samling. Sagerne er i de fleste Tilfælde omnummererede og Koncepten udført paa Stedet. Renskriften er udført som Vinterarbejde for at spare Provinsmuseerne Udgift. Angaaende Formen har vi holdt os til den, der siden Worsaaes Dage har været fulgt paa Nationalmuseet, dog er der ikke foretaget nogen Deling i Sten-, Bronze- og Jernalder, men kun ført een Protokol. Det kan jo i mange Tilfælde, navnlig med Hensyn til Lerkar, være vanskeligt at skelne mellem Bronze- og Jernaldersager, og i mindre Samlinger er det mest praktisk at føre een Oldsagprotokol. Der er mange Museer, der har Protokoller med Rubrikker; det kan maaske være praktisk for historiske Sager; for Oldsager finder jeg denne Form uanvendelig. Hvert Fund bør behandles som en Enhed, saaledes at Protokollen straks viser: Hvorledes Fundet er erhvervet, de Sager det omfatter og endelig giver en fuldstændig Beskrivelse af, hvorledes Sagerne er fundne. De, der maatte ønske en Formular for deres Oldsagprotokol, kan sige til; da er Konsulent Bæksted og jeg parat til at yde Hjælp.

Der er jo sikkert mange Museer, der vilde vinde betydeligt ved en Omordning og navnlig vilde blive værdifuldere, om de skød alle de Sager ud, der ikke stammer fra deres Opland. Der er allerede gjort en god Begyndelse her, og f. Eks. Maribo Museum har udvekslet Sager med andre Museer. Det er et Punkt, som jeg tillægger den største Betydning, og jeg vil her fremhæve, at Falsters Minder og Maribo Stiftsmuseum har delt Arbejdet paa en Maade, der forekommer mig forbilledlig. Falsters Minder har helt overladt Indsamlingen af Oldsager til Stiftsmuseet og deponeret sine Sager fra Falster der. Til Gengæld har Stiftsmuseet overladt Falsters Minder Indsamlingen af Folkemuseumsgen-

stande fra Falster til Nabomuseet og deponeret sine Sager fra Nykøbing der. Der er saa vist nok til os alle; man skal blot sørge for en fornuftig Fordeling af Opgaverne og af Omraaderne; det vil gavne baade de større og de mindre Museer. Her vil jeg ogsaa i Almindelighed tilraade Museerne at lade være at samle paa jordfundne Dyreben og Skeletter. Siden 1890'erne har Nationalmuseet afgivet sine ved Udgravninger fundne Dyreben til Zool. Museum, og fra før et Par Aar siden afgav 1. Afd. alle sine Skeletter til Universitetets anthropologiske Museum. Dette Materiale, som kun kan benyttes af Specialister, hører ikke hjemme i historiske Museer — i hvert Fald kun med visse Undtagelser. Jeg vil derfor tilraade, at Provinsmuseerne følger Nationalmuseets Eksempel.

Til Slut kun endnu dette: Konsulenterne er ikke alene beregnet paa at foretage større Omordninger i Museerne, men de er ogsaa til Disposition for Indførelse af Sager i Protokollen. Hvis derfor noget af Museerne er tilbage med Protokollen, da vil Konsulent Bæksted være til Disposition ogsaa for dette Arbejde. Det er maaske ikke gaaet helt op for Lederne af Museerne, hvor meget Nytte de kan have af Konsulenterne. Jeg tror, at man, de Steder de har været, har været glade for deres Arbejde og vil slutte med at udtale Haabet om, at der maa blive gjort endnu mere Brug af dem i den kommende Tid.

C. A. Jensen udtalte som Tilsynsførende for de historiske Afdelinger: En ny og uprovet »Institution« som Museumskonsulenterne maa have en vis Tid til at indarbejde sig; de to første Aar har i høj Grad været Prøveaar; og da Stillingerne først blev besat 1. Juni 1942, gik Sommeren, inden den historiske Konsulent, cand. mag. Halkjær Kristensen, rigtig kunde faa Lejlighed til at tage fat. Dog lykkedes det at gennemføre een stor Opgave, den fuldstændige Omordning af *Ringkøbing Museum*, hvor begge Konsulenter arbejdede Side om Side. Med al Respekt for den grundige Gennemgang af den forhistoriske Samling tør jeg nok hævde, at Omordningen af den historiske har faaet mere Betydning for Museets Udseende. Matthias Klokkers værdifulde Indsamling er nu omskabt til et instruktivt og godt Museum, og selv om jeg personlig har en vis Del i Ordningen, vover jeg at paastaa, at Sagerne virker ganske anderledes smukt end før. Men endnu betydningsfuldere er det, at Konsulenten kunde gøre Gennemgangen langt grundigere, end det ellers havde været muligt; de enkelte Genstande blev nøje eftergaaede, kontrollerede med Protokollen, rensede og grupperede før Udstilling eller Magasiner. For *Randers Museum* udarbejdedes en Plan til Ordning

af Museets Bøger, Arkivalier og Billeder. For andre statsunderstøttede Museer foretoges iøvrigt kun et kort forberedende Besøg i *Grenaa*, og der blev derfor Tid til at yde Assistance ogsaa i en Række ikke statsunderstøttede: St. Magleby, Odder, Vejle og Varde. Betydeligst var Indsatsen i *Varde*, hvor der blev gennemført en meget tiltrængt Revision og Kontrollering af de foreliggende Inventarlister og paabegyndt en fuldstændig Protokollering samt Paamaling af Museumsnumre.

I Finansaaret 1943 blev der foretaget en lignende Revision i *Køge* Museum, hvor der efter den store Udvidelse af Museumslokalerne i Loftsetagen og den af Museet selv gennemførte Omordning blev iværksat en Kontrol-Revision af Protokoller og Samlinger og ikke indførte Genstande protokolleret, ligesom en systematisk Nummerering blev planlagt og paabegyndt. I *Grenaa* blev den historiske Samling omordnet; endnu mangler dog Gennemgangen af Tekstiler. Ellers var det i udpræget Grad de ikke statsunderstøttede Museer, som havde Bud efter Konsulenten. I *Varde* blev det 1942 paabegyndte Arbejde fortsat; i *Vordingborg* og i *Holstebro* blev der foretaget en lignende Protokolgennemgang som i *Køge*, og i *Holstebro* blev der desuden lagt Planer for en Nyopstilling af den historiske Samling. I *Faaborg* er der protokolleret og nummereret en nylig som Gave modtaget større Privatsamling, hvis Tekstiler derefter i Vinter behandlede paa Nationalmuseet. Endvidere er der gjort kortere Besøg i Hillerød, Silkeborg, Grindsted, Skjern og Struer. Konsulentens Vinterarbejde laa 1942 navnlig i Dansk Folkemuseum, medens han 1943 arbejdede i Nationalmuseets 2. Afd., særlig med Jordfund fra Renaissanceetiden.

Naar de statsunderstøttede Museer ønsker Konsulentbistand, maa det være en Selvfølge, at deres Krav kommer i første Række, og det er de tilsynsførendes Haab, at de i stor Udstrækning vil benytte sig deraf. Men det er efter mit Skøn meget betydningsfuldt, at Hjælpen ogsaa kan udstrækkes til de ikke statsunderstøttede. De trænger allermost dertil, fordi de hidtil har manglet vejledende Kontakt med Nationalmuseet og har staaet famlende og usikkert overfor en Række Museumsproblemer, Protokollering, Nummerering, Konservering o. s. v. Konsulentvirksomheden vil i mange Tilfælde ikke mindst paa Bondekulturens Omraade betyde en Redning af videnskabeligt Materiale, og det maa paaskønnes, at saa mange ikke statsunderstøttede, der økonomisk set er vanskeligt stillede, alligevel bruger de nødvendige 16 Kr. pr. Dag, idet Staten jo kun betaler Rejserne.

Jungersen, Maribo, takkede for Nationalmuseets Tilsyn og Konsulenternes Bistand. Det vilde have været ganske udelukket, at det store Stiftsmuseum kunde have klaret den Opgave selv. Anbefalede andre Museer at benytte Hjælpen. — *Alby, Grenaa*: Vi vilde gerne have dem hver Sommer; men de 16 Kr. sætter desværre en Grænse.

Efter Frokostpaven Kl. 12—13,30 behandlede Dagsordenens Punkt 4 og 5 i Nationalmuseets Restaurant.

Punkt 4, *Regnskabsaflæggelse*. Kassereren, *Uldall*: Medlemskontingenter for 74 Museer i 1942 var 740 Kr., Aarets Indtægter i alt 894,25 Kr., Udgifterne 311,17 Kr., hvorefter der var 2390,84 Kr. at overføre. I 1943 indkom fra Museer 750 Kr. i Kontingenter, Aarets Indtægter i alt 844,27 Kr., Udgifterne 195,80 Kr.: til Overførelse bliver derefter 3039,31 Kr. — Regnskabet er revideret af Hjorth-Nielsen. Det godkendtes.

Punkt 5, *Forelæggelse af Provetryk til Protokolskema etc.* *Halkjær Kristensen* betonedede Protokolleringens Vigtighed. Forelagde et Forslag udarbejdet af H. K. og gennemarbejdet i Samvirke med Sekretæren og Formanden. Protokollens Format er dog for bredt; det er iøvrigt ikke nødvendigt, at Formatet er ens for de forskellige Museer, blot Rubrikkerne er det. H. K. forelagde derefter Sagregisteret, som man havde søgt at gøre saa enkelt som muligt. Formatet svarer til det i Den gamle By og Fyns Stiftsmuseum anvendte. »Hovedet« er forenklet, og man har søgt at udvide Pladsen til Beskrivelse og Fotografier. Fotografiet maa helst oplæbes skiftevis til højre og til venstre, for at Kortene ikke skal komme til at fylde mere i den ene Side end den anden og staa skævt i Æsken. Formaalet med Foren. Virksomhed i denne Sag er at skaffe disse Kort til billigere Pris og med ensartet Papir og Tryk, men Arbejdet kan ikke sættes i Gang, før man kan faa Papir igen. H. K. betonedede til Slut Register-sedlernes Værdi ved Omordninger og i Museets daglige Brug. — *Formanden* tilføjede, at Papiret skal være med blaa Linjering. *Løje, Randers*: Under Giver bør paa Kortet ogsaa staa Sælger. *Klem, Kronborg*: Ved man ikke, hvorledes Genstanden er erhvervet, bør der staa Afgivet af. *Thomsen, Holbæk*: Vi bør entrere med et af de store Papirfirmaer i København om at lave Protokollerne. Formatet bør maaske sættes ned til Folio, da det saa gaar op i Ark og Ris og derved bliver billigere. *Uldall*: I Stedet for at have tre Kolonner til Køb, Gave og Depositum kunde man i samme Kolonne skrive K, G eller D. Der bør staa Henvisning

til Kartotekgruppen i Protokollen. Endelig burde man maaske holde en større Margin til højre og venstre af Hensyn til Slid gennem Aarene, og for indkøbte Genstande bør Prisen nævnes. *Klem* ønskede med Blyant tilføjet, hvor i Museet Genstanden befinder sig. *Andrup* krævede, at alt, hvad der staa paa Kartotekskortet, ogsaa skal staa i Protokollen, Negativ Nr., hvor Tingen befinder sig, hvor den er publiceret og tillige Journalnummer. *Nørlund* var meget uenig med *Andrup* heri. Protokollen skal kun indeholde det grundlæggende. Alt det, der skifter fra Tid til anden, skal staa paa Kartotekskortet. Protokollen skal være »evigt«. Den bør man ikke viske i og rette paa. *Sekretæren*: Protokollen er for mange mindre Museer det eneste; derfor maa Forslaget tage Hensyn hertil. Der maa ikke være for mange Rubrikker. De mindre Museer bruger ikke Negativ Nr., saalidt som Journal; selv Københavns Bymuseum klarer sig med at notere Museumsnummeret paa Brevene og ordne Korrespondancen efter Aarstal. Det er farligt at indføje, hvor Tingene befinder sig; thi man flytter og flytter i det uendelige — undertiden ogsaa til helt andre Bygninger! Ogsaa *Uldall* advarede mod at ændre og radere; man maa ikke slide for meget paa sin Protokol. *Riismøller*, Aalborg: Saalænge et Museum ikke har over 10 000 Genstande, vil man altid kunne finde Tingene inden for det System, Samlingerne eller Magasinerne er ordnet efter. Man vil saa kun skaffe sig ekstra Ulejlighed med at viske Pladsangivelserne ud. *Andrup*: Men dersom Lederen dør, staa Efterfølgeren og ved ikke, hvor Tingene er. *Sekretæren*: Det er de utilstrækkelige Protokolltilførsler, der er Kardinalpunktet. Beskrivelserne maa være fyldige, saa man let kan genkende Genstanden. Dette er Hovedsagen; saa kan det andet bygges ovenpaa. *Halkjær Kristensen* anbefalede at lave Opstillingslister. *Klem*: Det hjælper ikke til at finde ud af, hvor Genstanden befinder sig. *Halkjær Kristensen* replicerede til Slut: Negativ Nr. bør der være Plads til paa Kortet. Publikationsstedet kan i Protokollen anføres under Anmærkn. Var selv stemt for *Uldalls* Forslag om en enkelt Kolonne til K, G og D og vilde dertil føje B = byttet. Der bør altid være en fri Linje mellem Indførelserne; Henvisning til Kartoteker unødvendig, da dette jo maa være ordnet sagligt, saaledes at Tingene er lette at finde. Fandt *Løjes* Forslag om at supplere Giver med Sælger godt. *Sekretæren*: Denne Diskussion vil være nyttig for det fortsatte Arbejde.

Punkt 6, Spørgsmaal vedrørende *Museernes Typeriforsikring*. *Thomsen*, Holbæk: Besøget paa Museerne er i disse Aar stigende;

det slider paa Museumsgenstandene. Det nye Publikum, vi lukker ind, er en ung og temmelig respektløs Generation med Uro i Fingrene efter at føle paa Tingene, sætte Rokke o. lign. i Gang o. s. v. Vi maa vist sætte et Arbejde ind paa at lære Børn og unge Respekt for de ærværdige Ting gennem et Samarbejde med Skolerne. Værst er dog Tyverierne. I Interiørerne maa meget staa frit fremme, og det sker, at der bliver neglet af disse Ting. Værst er det, hvis Montrer opbrydes. Som Regel arbejder to og to da sammen, idet den ene holder Kustoden hen med Snak. I Henshold til Forsikringspoliceen kan man ikke faa Erstatning, naar Tyveriet sker i Besøgstiden, idet det da ikke kan betegnes som Indbrud. Det mest effektive er at gemme de værdifuldeste Ting bort i disse vanskelige Aar, hvor Sølvsager uvægerlig bliver smeltet om. Monter og andre Genstande, der er til at faa erstattet i Antikvitetshandelen eller paa anden Maade, kan man forsøge at faa tegnet Tyveriforsikring for, som gælder i selve Besøgstiden. Jeg har forhandlet med »Det gjensidige Forsikringsselskab Danmark«, og efter at jeg havde overbevist dem om, at de ikke har maattet udbetale ret mange Forsikringssummer til Museer, fik jeg dem til, selvom »Selskabet i Almindelighed ikke overtager Forsikringer mod simpelt Tyveri og særlig ikke under de nuværende Forhold.« at tilbyde følgende: »Vi skal efter Omstændighederne være villige til overfor de Museer, som er tilknyttet Dansk kulturhistorisk Museumsforening, og som har deres Brand- og Indbrudstyveriforsikring placeret i vort Selskab, at udvide Indbrudstyveriforsikringen til for et begrænset Beløb — f. Eks. 1 000—2 000 Kr. — ogsaa at gælde for Tyveri fra aflaaede Montrer i Besøgstiden mod en Tillægspræmie af 10 pro Mille p. a. beregnet af nævnte Beløb. Denne Præmie kan nedsættes med sædvanlig Rabat for fleraarig Tegning (10 pCt. for 5-aarig eller 15 pCt. for 10-aarig Forsikring).« — Det viste sig, at kun otte af de tilstedeværende Repræsentanters respektive Museer (deriblandt Den gamle By) har tyveriforsikret. — *Thomsen* havde ogsaa spurgt angaaende Forsikring i Tilfælde af Krig og Oprør. Her gaar man ud fra, at Staten vil deltage i Erstatninger til de private Museer i samme Grad som overfor private i det hele taget. *Larsen*, Odense: Forsikringsselskaberne har meddelt, at Brand-assurancerne dækker for Skader i Tilfælde af Krig — ogsaa for Museerne. *Andrup* mente ikke, dette er rigtigt. *Klem* foreslog Bestyrelsen at skaffe Klarhed i denne Sag¹⁾.

¹⁾ Ved Fællesforeningens Møde den 2. Septbr. oplyste *Andrup*, at ifølge Lov af 8/7 1943 falder kun de Museer, der ikke er Statens, ind under Krigsforsikringen.

Under Dagsordenens Punkt 7 holdt Lektor, Dr. phil. *Hans Fussing* Foredrag om Gymnasielærerne og Museerne (trykt i sin Helhed andetsteds i Tidsskriftet). Foredraget gav Anledning til en kort Diskussion. *Skov*, Kolding: Aarhus Universitet har ladet undervise i Gennemgangen af Monumenter; dem gaar det let nok med; det er selve Museumsrummene, der overvælder. I Kolding har vi lavet 3 Studiekasser med Genstande til Byens Skoler. *Fussing* haabede, at Konsulenterne instruerer Historielærerne ved Gymnasierne i de Perioder, som Museumslederen ikke selv behersker. Han bør kunne samle Historielærerne, naar Konsulenten er paa Besøg. *Formanden*: I Kalundborg er der i selve Skoleplanen en Bestemmelse om, at Læreren kan gaa hen i Museet med Eleverne for at uddybe sin Forklaring; forinden dette kom istand, har jeg givet Lærerne en fem-seks Dages Instruktion. I Museet er der en Typesamling, hvor Børnene kan faa Lov at tage Tingene i Hænderne. *Nørlund*: Museumslederne skulde gerne tage Initiativet til at hjælpe Historielærerne, enten ved egen Instruktion eller ved Hjælp af Museumskonsulenterne eller andre Fagfolk. Der er ingen Tvivl om, at det afstiver Museerne, at de tager dette pædagogiske Arbejde op. *Alby*, Grenaa: Vi har lavet en Typekasse, der skulde sendes ud paa Landet. Den bruges desværre ikke ret meget. *Broholm*: I Køge blev der lavet tre Kasser, og en Del af Stenredskaberne blev skæftet. En Liste over Kassens Indhold samt en Forklaring fulgte med til Lærerne. En saadan Typesamling bør kunne rekvireres for 14 Dage ad Gangen. *Klem*, Kronborg, gjorde opmærksom paa Tikøb Sogns pædagogiske Vandsamling. Foreslog, at de større Museer-fremstiller trykte Vejledere i, hvad der i Museets Samlinger kan egne sig til Undervisningsbrug. *Fussing*: Det gælder i Gymnasieskolen om at give Eleverne Lejlighed til at arbejde med Tingene, ikke blot at være passive Tilhørere. Man maa koncentrere sig om ganske bestemte Spørgsmaal, og den enkelte Dreng, der har en Opgave, bør have Lov til at prøve Tingens Funktion. *Galster*: Det er jo med Hensyn til Mønter rigtigt, at man skal holde dem i Haanden, før de siger en noget. Møntsamlingen udlaante i 1890'erne en Samling til Metropolitanskolen; men den er havnet i Kælderen og bruges slet ikke mere. Ogsaa Sønderborg havde faaet en Samling; men for 5-6 Aar siden skrev en ny Rektor og spurgte, om han maatte returnere den, da han ikke kunde holde Styr paa den.

Under *Eventuelt* gjorde *Andrup* rede for Tinnmærkeundersøgelsen. Indsamlingen vil være tilendebragt i Løbet af dette Aar. Er nogen af Tilhørerne i Besiddelse af særlig værdifulde Mærker,

der bør reproduceres, bedes de indsende dem til Den gamle By- Fyns Stiftsmuseum eller Nationalmuseets 3. Afd. Man agter at søge en særlig Understøttelse til Gennemgang af Arkivmateriale vedrørende Provinsmestre.

Punkt 9, *Bestyrelsesvalg*. Da der ikke kunde holdes Møde i Fjor, afgik hele Bestyrelsen med Formanden: Møller, Norn, Friis, Hansen, Thomsen, Uldall og Jensen. Alle genvalgtes, ligesom ogsaa Hjorth-Nielsen genvalgtes som Revisor. Formanden takkede og meddelte, at det havde været hans Ønske at gaa af i Dag. Men efter Forhandling med Bestyrelsen havde han indvilget i at blive rent midlertidig.

Som Dagsordenens Punkt 10 holdt cand. mag. Holger Rasmussen fra Nationalmuseets 3. Afd. Foredrag om *Indsamling af Fiskeriredskaber* (trykt andetsteds i Tidsskriftet).

Endelig besaa man en Udstilling af de to sidste Aars vigtigste Oldtidsfund i Nationalmuseets 1. Afd., hvorpaa Mødet sluttede med Fællesspisning i Restaurant »Karnappen«.

Dansk historisk Fællesforenings Aarsmøde i København 2.—3. September 1944.

Paa Mødet, der aabnedes Lordag den 2. September Kl. 9 i Oldskriftselskabets Sal (Nationalmuseet), var samlet ca. 50 Repræsentanter for følgende Foreninger og Institutioner: De historiske Samfund for Frederiksborg Amt, København, Holbæk, Sorø og Præstø Amter, Lolland-Falster, Fyns Stift, Hjørring, Aalborg, Randers, Viborg, Ribe og Ringkøbing Amter samt Sønderjylland. Desuden Historisk Samfund (Kbh.) og Historisk-topografisk Selskab for Søllerød. Endvidere Rigsarkivet og Landsarkivet for Sjælland, Matrikulsarkivet, Stednavneudvalget, Dansk Folke-mindesamling og Samfundet for dansk Genealogi og Personalhistorie. Dertil kom de ved Museumsforeningens Aarsmøde repræsenterede Museer (se S. 257) samt Landbrugsmuseet.

Formanden, Museumsdirektør, Dr. *Poul Nørlund*, gjorde til Indledning Rede for Grundene til, at der i 1943 ikke blev afholdt Aarsmøde. Mødet skulde have været holdt i Kolding, men Hotelsituationen udviklede sig saaledes, at det ikke kunde lade sig gennemføre, og Forholdene i Efteraaret tillod ikke Afholdelsen af noget Møde i København.

Foreningens Medlemstal er siden 1942 steget fra 135 til 145: Stigningen skyldes næsten udelukkende Museer og Biblioteker: de sidstes Tal er steget fra kun 3 til 8.